

Nr 31.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden; given Stockholms slott den 5 februari 1943.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Härigenom förordnas, att lagen den 10 juni 1932 om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden¹, vilken lag gäller till och med den 31 december 1943, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1948.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 2 § SFS 1938:299 och 1939:181, beträffande 4, 6 och 13 §§ 1938:299 samt beträffande 18 och 28 §§ 1941:349.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 januari 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet.

Genom beslut den 5 juni 1942 uppdrog Kungl. Maj:t åt skogsstyrelsen att verkställa utredning rörande vissa skogslagstiftningsfrågor. Utredningsarbetet avsågs skola omfatta såväl skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) som lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden. Med hänsyn till att sistnämnda lag äger giltighet endast till och med utgången av år 1943 anbefalldes Kungl. Maj:t skogsstyrelsen — då det kunde förutsättas att styrelsen icke skulle bliva i stånd att slutföra nyssberörda lagstiftningsarbete å sådan tid att förslag i ämnet kunde föreläggas 1943 års riksdag — att snarast till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till provisoriska bestämmelser rörande vården av de skogar, varå 1932 års lappmarkslag äger tillämpning. Sedermera tillkallade jag med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande såsom sakkunniga att biträda inom skogsstyrelsen vid lagstiftningsuppdragets fullgörande statssekreteraren B. Näsgård, ledamöterna av riksdagens första kammare L. Tjällgren, friherre C. S. Beck-Friis, hemmansägaren P. J. Näslund, redaktören H. Sten, ledamoten av riksdagens andra kammare greve T. G. A. von Seth, professorn vid statens skogsförsöksanstalt C. H. Petterson, länsjägmästaren C. G. Chöler, skogschefen G. I. Ekman och jägmästaren A. Jansson ävensom hovrättsrådet G. H. Bogren.

Med skrivelse den 7 november 1942 har skogsstyrelsen framlagt förslag till lag angående fortsatt giltighet av 1932 års lappmarkslag till och med den 31 december 1948, ävensom till vissa ändringar i tillämpningsföreskrifterna till lappmarkslagen.

Innan jag närmare ingår på skogsstyrelsens förslag och motiveringen därför, torde jag få lämna en kortfattad redogörelse för omfattningen av de under 1932 års lappmarkslag lydande skogarna och huvuddragen av lagens bestämmelser rörande vården av dessa skogar.

Gällande bestämmelser m. m.

1932 års lappmarkslags tillämplighetsområde. Under lappmarkslagen har hänförs inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker samt Särna och Idre socknar av Kopparbergs län belägen skogsmark med följande undantag, nämligen: skogar lydande under lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna, städernas skogar, skogar å statens utarrenderade jordbruksdomäner och å ecklesiastika boställen ävensom å fastigheter, som upplåtits under besittningsrätt för obegränsad tid (åborätt) enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord samt övriga nu ej nämnda skogar, varå förordningen den 26 januari 1894 angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket äger tillämpning eller som avses i § 4 av nämnda förordning.

Vid antagandet av 1932 års lappmarkslag hade från dess tillämpning å skogar av enskild natur undantagits de s. k. husbehovsskogarna samt skogar å kronohemman och krononybyggen under stadgad åborätt. Genom ändringar i lagen har densamma sedermera kommit att gälla även för dessa skogar, nämligen för husbehovsskogarna från och med år 1939 och för kronohemmans och krononybyggens skogar från och med år 1940.

Enligt skogsvårdsstyrelsernas riksstatistik för år 1941 uppgår den under lappmarkslagen lydande produktiva skogsmarken till följande arealer:

i Norrbottens län till	638,800	hektar
» Västerbottens »	» 1,042,500	»
» Kopparbergs »	» 72,900	»

Summa 1,754,200 hektar.

Sagda totalsumma, 1,754,200 hektar, motsvarar i runt tal 8 procent av landets hela areal produktiv skogsmark.

1932 års lappmarkslag har såsom förut berörts givits endast temporär giltighet och upphör att gälla i och med utgången av år 1943.

Avverkningsregler. Avverkning av barrträd och av lövträd ovan odlingsgränsen må för annat ändamål än fastighetens eller därmed sambrukad fastighets husbehov bedrivas endast efter tillstånd av skogsvårdsstyrelsen. Dylikt tillstånd erfordras ej för rationella gallringar i sådana bestånd av yngre skog, vilka vid avverkningsplans upprättande blivit å karta tydligt utmärkta och angivits vara under planens giltighetstid i behov av gallring (5 §). Yngre skog må ej avverkas annorledes än genom för skogens utveckling ändamålsenlig gallring, med mindre skogsvårdsstyrelsen med hänsyn till skogens beskaffenhet finner skäl medgiva en mera omfattande avverkning (6 §).

Tillstånd till avverkning av barrträd skall jämlikt 7 § 1 mom. meddelas enligt avverkningsplan, upprättad genom skogsvårdsstyrelsens försorg enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter och fastställd av styrelsen. I vissa fall, bland annat beträffande mindre fastigheter och fastigheter med liten

tillgång på äldre skog, kan avverkningstillstånd lämnas utan att avverkningsplan finnes. Jämlikt 7 § 2 mom. skall avverkningsplan uppgöras särskilt för varje fastighet samt ange den myckenhet virke, som må under viss tid avverkas. Vid avverkningsplans upprättande skall tillses, dels att skadad eller överårig skog, som kan befaras avtaga i användbarhet, ävensom äldre skog, som i högre grad hindrar den yngre skogens utveckling, må kunna snarast avverkas, dels att i övrigt, utan åsidosättande av fordran på en så vitt möjligt jämn virkesavkastning, äldre skog uttages i den omfattning, som erfordras för att skogen må inom skälig tid komma i sådant skick, att skogsmarkens alstringsförmåga varder på ändamålsenligt sätt tillgodogjord.

Skogsvårdsstyrelsen äger efter ansökning förordna, att två eller flera fastigheter, för vilka avverkningsplaner blivit fastställda, må under viss tid vid avverkningsföretagande behandlas som en brukningsenhet (7 § 4 mom.).

Avverkningstillstånd, som meddelas enligt avverkningsplan, skall, där ej avverkning i mindre omfattning äskas, avse den avverkning, som belöper å en tid av fem år. Dock må, när särskilda skäl därtill äro, skogsvårdsstyrelsen medgiva, att tillståndet må avse avverkning för ytterligare fem år. Frågan om dylikt tillstånd för längre tid framåt prövas av Kungl. Maj:t. Grundas ej tillståndet å avverkningsplan må, såvitt fråga är om skog, som icke är att anse såsom yngre, avverkning medgivas på en gång i så stor utsträckning, som är förenligt med skogens återväxt. Härvid skall dock iakttagas att, därest icke avverkningen föranlåtes av skogens beskaffenhet eller eljest en god skogsvårds fordringar, fastigheten ej genom avverkningen må komma att för framtiden lida brist på husbehovsskog enligt ortens förhållanden (9 §).

Då tillstånd till avverkning meddelas enligt avverkningsplan, skall utsynning verkställas av länsjägmästaren, biträdande länsjägmästaren eller annan av skogsvårdsstyrelsen förordnad sakkunnig person. De utsynade träden skola därvid stämplas genom förrättningsmannens försorg. Meddelas avverkningstillstånd annorledes än genom avverkningsplan, må i stället för utsynning och stämpling anvisning av avverkningstrakt äga rum. Detta gäller ock avverkning av yngre skog. Vid förrättningar av nu ifrågavarande slag skola markägarens berättigade önskemål beaktas, i den mån de överensstämman med en god skogsvård (10 §). Skogsvårdsstyrelsen kan utfärda föreskrift om att vissa träd skola överhållas som fröträd (11 §).

Överträdelse av lagens avverkningsbestämmelser kan föranleda avverkningsförbud; avverkning utan tillstånd, där sådant erfordras, medför direkt straffansvar (13 och 23 §§).

Reproduktionsskyldighet. Där vid avverkning ej kvarlämnats skog av sådan täthet och beskaffenhet, att den med hänsyn till rådande naturförhållanden kan anses nöjaktig, samt en tillfredsställande naturlig återväxt icke heller kan inom skälig tid påräknas, skola sådana åtgärder vidtagas, som äro erforderliga för att nöjaktig återväxt inom skälig tid efter avverkningen kommer att finnas på det avverkade området. Därå uppkommen skog skall vidmakthållas, till dess den nått sådan utveckling, att den ej längre är att

räkna som plantskog. Därest denna reproduktionsskyldighet skulle i särskilt fall bliva synnerligen betungande, äger skogsvårdsstyrelsen på ansökan medgiva skälig begränsning därav (15 §). Skyldighet föreligger jämväl att i viss utsträckning vidtaga återväxtåtgärder om skogen skadats genom brand, storm, snöbrott, insektshärjning eller annan dylik händelse eller genom åverkan (16 §). För vidtagande av föryngringsåtgärder är skogsmarkens ägare i regel ansvarig.

Omläggning av skogsmark. Vad i lagen stadgas utgör ej hinder för skogsmarks omläggning till trädgård, byggnadstomt, väg eller annat liknande ändamål eller till åker. Vill fastighetsägaren medelst röjning eller andra särskilda åtgärder anordna betesmark för varaktigt betesbruk eller äng, skall han därtill söka skogsvårdsstyrelsens tillstånd. Finner skogsvårdsstyrelsen den sökta omläggningen böra medgivas, skall styrelsen bestämma tid för fullgörandet av de åtgärder, som erfordras för det avsedda ändamålet (22 §).

Tillämpningsföreskrifter. I kungörelse den 21 april 1933 (nr 174) med bestämmelser angående förrättning enligt 7 § 2 mom. 1932 års lappmarkslag med tillhörande anvisningar meddelas bestämmelser rörande förrättning för uppgörande av avverkningsplan, varom förut förmåls. Författningen lämnar detaljerade föreskrifter beträffande upprättande av ny avverkningsplan och revision av äldre sådan. Föreskrifterna gälla, bland annat, utarbetandet av karta, beståndsbeskrivning, uppskattningshandling och avverkningsberäkning. Vad angår den sistnämnda torde få anföras följande.

I avverkningsberäkning skall angivas den myckenhet virke, som, fördelad å perioder om fem år, må under viss tid uttagas från fastigheten. Vid avverkningsberäkningens uppgörande skall tillses, att skadad eller överårig skog, som kan befaras avtaga i användbarhet, samt äldre skog, som i högre grad hindrar den yngre skogens utveckling, kan omedelbart avverkas, därest skogsvårdens krav ej lägga hinder i vägen. I övrigt skall iakttagas, att bestånd av äldre skog, vari nöjaktig produktion ännu kan påräknas, göras till föremål för erforderliga genomhuggningar i skogsvårdande syfte samt att bestånd av äldre skog, vari nöjaktig produktion ej längre kan påräknas, föryngringshuggas i den omfattning, som — utan att fordran på en så vitt möjligt jämn virkesavkastning åsidosättes — kan anses lämplig med hänsyn till möjligheterna att erhålla naturlig återväxt. För bestånd av yngre skog lämnas uppgifter angående omfattningen av de gallringar, som behöva utföras, ävensom angående det virkesbelopp, som därvid beräknas utfalla.

Jämlikt föreskrifterna i tillämpningskungörelsen skola *huggningsklasserna* vara fem till antalet och angivas enligt följande regler: huggningsklass I: kalmark och annan under föryngring liggande skogsmark, varå återväxten ännu icke kan anses nöjaktig; huggningsklass II: utvecklingsduglig och nöjaktigt slutet plantskog samt ungsogsbestånd, vari endast röjningar kunna ifrågakomma; huggningsklass III: yngre bestånd, vilka i regel behöva bliva föremål för gallring; huggningsklass IV: äldre bestånd, som ej böra föryngringshuggas utan fortfarande kunna genomhuggas; huggningsklass V: bestånd, som

böra föryngringshuggas. Inom huggningsklasserna I—III kunna rester av avverkningsbar äldre skog jämväl förekomma.

Vid taxeringen fördelas träden på tre *mogenhetsklasser*. Såsom huvudregel skola mogenhetsklasserna härvid angivas sålunda: mogenhetsklass 1: yngre träd samt av äldre träd sådana, som ännu anses hava nöjaktiga utvecklingsmöjligheter; mogenhetsklass 2: sådana äldre, dock ej i högre grad övermogna eller skadade träd, vilkas avverkning är ur skogsvårdssynpunkt önskvärd; mogenhetsklass 3: sådana äldre träd, vilka på grund av övermogenhet eller skador kunna beräknas avtaga i användbarhet. Vid trädens fördelning i mogenhetsklasser skall hänsyn tagas till de förhållanden, som kunna anses råda vid mitten av den tjuugoårsperiod, avverkningsplanen avser.

Vid avverkningsberäkningens uppgörande skall först bestämmas det avverkningsbelopp, som får uttagas under hela tjuugoårsperioden. Detta belopp fördelas därefter å femårsperioder på sätt av det följande framgår.

Av den i detta virkesförråd ingående äldre skogen skola med hänsyn till de avverkningar, som böra utföras, avskiljas två kategorier: realisationsförrådet och ransoneringsförrådet. *Realisationsförrådet* omfattar inom huggningsklasserna I—III mogenhetsklasserna 2 och 3 samt inom huggningsklasserna IV—V mogenhetsklass 3. *Ransoneringsförrådet* omfattar inom huggningsklass IV mogenhetsklasserna 1 och 2 samt inom huggningsklass V mogenhetsklass 2.

Realisationsförrådet är avsett att i sin helhet avverkas omedelbart, såframt ej skogsvårdens krav lägga hinder i vägen härför. Detta torde framför allt kunna inträffa i de fall då skogens kvarhållande är av betydelse för föryngringen, då skogen är av skyddsskogs karaktär eller då avverkningen kan väntas medföra, att det kvarvarande beståndet tager skada. I nämnda fall skall till ledning för avverkningens planläggande å marken angivas huru stor del av realisationsförrådet, som beräknas kunna uttagas under varje i tjuugoårsperioden ingående femårsperiod.

Beträffande ransoneringsförrådet skall följande iakttagas: 1) Inom huggningsklass IV skall till avverkning under tjuugoårsperioden anvisas den kubikmassa, som med stöd av i beståndsbeskrivningen förda anteckningar beräknas komma att utfalla vid genomhuggning i skogsvårdande syfte. 2) Vid bestämmande av det avverkningsbelopp, som må uttagas inom huggningsklass V, skall först beräknas den tid, inom vilken den till nämnda klass hörande delen av det vid avverkningsplanens uppgörande förefintliga ransoneringsförrådet kan uttagas utan att fordran på en så vitt möjligt jämn virkesavkastning åsidosättes (ransonerings-tid). Vid ransonerings-tidens beräkning skall i första hand gälla, att ju större tillgång på skog inom mogenhetsklass 1 som finnes, desto kortare tid behöver ransoneringen omfatta. I andra hand bör hänsyn tagas därtill, att ett relativt litet realisationsförråd ävensom relativt riklig förekomst av lättföryngrade marker inom huggningsklassen kunna motivera en kortare ransonerings-tid, under det att ett större och företrädesvis till huggningsklasserna I—III lokaliserat realisationsförråd ävensom en mera avsevärd förekomst av svårföryngrade marker kunna föranleda en längre gående ransonerings-tid. Vid en gynnsam till ordinär sammansättning av virkes-

förrådet bör ransonerings tiden, med beaktande av nyssnämnda synpunkter, hållas inom gränserna 20—30 år. Ett utsträckande av ransoneringen över längre tid än 30 år bör endast förekomma vid ett mera ogynnsamt skogligt tillstånd. I intet fall må ransonerings tiden sättas längre än till 40 år. Sedan ransonerings tiden beräknats, bestämmas med hänsyn härtill det avverkningsbelopp, som under tjuogoårsperioden må uttagas.

De ur ransoneringsförrådet till avverkning under tjuogoårsperioden anvisade virkesbeloppen böra lika fördelas på varje femårsperiod, såvida ej särskilda skäl motivera, att fördelningen sker på annat sätt.

Där på grund av ogynnsam belägenhet eller andra omständigheter särskilda svårigheter för avsättning av realisationsförrådet förefinnas, må i undantagsfall ett större uttag av ransoneringsförrådet än som följer av det ovan sagda kunna medgivas.

För att tjäna till ledning vid behandlingen av yngre bestånd skola angivas dels den areal, som bör genomgåas med gallring, samt den kubikmassa, vilken därvid beräknas utfalla (huggningsklass III), dels ock den areal, som är i behov av röjning (huggningsklass II).

I cirkulär den 21 april 1933 (nr 175) till skogsvårdsstyrelserna i Kopparbergs, Västerbottens och Norrbottens län innefattande tillämpningsföreskrifter att iakttagas vid handhavandet av 1932 års lappmarkslag avhandlas frågor rörande behandlingen av två eller flera fastigheter som en brukningsenhet, anbringande av stämpelmärken, särskiljande av stämplade träd i realisations- och ransoneringsförråd, avräkning å i plan fastställda avverkningsbelopp, protokoll över utsyningsförrättning samt förande av kontrollbok för varje fastighet eller annan brukningsenhet.

Av skogsstyrelsen inhämtade yttranden.

För belysande av frågan om utformningen av dessa provisoriska bestämmelser har skogsstyrelsen härutinnan inhämtat yttranden från skogsvårdsstyrelserna i Kopparbergs, Västerbottens och Norrbottens län, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och Norrlands skogsvårdsförbund. Ur dessa yttranden må här återgivas följande.

Skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län har anfört, att det i avvaktan på en allmän skogslagrevision syntes välbetänkt att för ytterligare fem år prolongera 1932 års lappmarkslag. Ehuru en del jämkningar och förtydliganden i tillämpningsföreskrifterna vore önskvärda, hade skogsvårdsstyrelsen ansett sig kunna, med hänsyn till frågans relativt ringa betydelse för länet, underlåta att framlägga några förslag i detta hänseende.

Skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län har anfört:

Med hänsyn till den relativt korta tid, som torde förflyta innan förslag kan väntas föreligga till en definitiv utformning av lagstiftningen för de enskilda skogarna, bör 1932 års lappmarkslag förlängas för en period av fem år. Även andra skäl kunna åberopas för bibehållande under ytterligare en övergångs-

tid av det ransoneringsstväng lagen föreskriver, främst hemmansägarnas behov av stöd från skogen tills jordbruksdriften hunnit ytterligare rationaliseras. Under det praktiska handhavandet av lagen ha vunnits erfarenheter, som för denna provisorietid motivera vissa ändringar i bestämmelserna om upprättande av avverkningsplan samt i tillämpningsföreskrifterna. Det har visat sig svårt att tillämpa föreskrifterna om uppdelning i realisations- och ransoneringsförråd, särskilt ifråga om att nå överensstämmelse mellan fördelningen vid taxeringen och vid stämplingen, vilket utgör förutsättning för att avverkningsbeloppen skola få avsedd storlek och sammansättning. Ju längre planerna tillämpas, desto större olägenheter uppstå, om överensstämmelse ej nåtts. Metoden har, förutom att den skapat en viss irritation, inbjudit till olämpliga huggningsformer så till vida, att möjligheten att omedelbart få uttaga realisationsförrådet ofta har utnyttjats på så sätt, att enbart detta förråd utlagis även i bestånd, som rätteligen bort bliva föremål för trakt-huggning. Justering av dessa avverkningsstrakter är för närvarande mångstades den mest trängande åtgärden. Under sådana förhållanden anser skogsvårdsstyrelsen det vara synnerligen angeläget, att bestämmelserna om den äldre skogens uppdelning vid utsyning i olika förråd slopas. Den omständigheten att realisationsförrådet avsevärt reducerats sedan 1934 talar för att man hädanefter utan olägenhet kan genomföra en dylik ändring.

I höjdlägena inom Västerbottens lappmark förekomma stora områden, som domineras av starkt övermogna granskogar. Förekomsten av ungskog är här ofta mycket ringa. Vid avverkningsberäkningar för fastigheter inom dessa lägen måste ransoneringstiden med nuvarande bestämmelser därför bliva mycket lång. Då realisationsförrådet i de övermogna granbestånden dessutom ej kan uttagas enbart för sig utan risk för att kvarvarande skog tager skada, blir härigenom även detta förråd »ransonerat» under en längre tidsperiod. Den långa ransoneringstiden för ett relativt litet förråd mogen skog förhindrar här en önskvärd forcering i uttagandet av det övermogna virkeskapitalet. Skogsvårdsstyrelsen anser det därför angeläget, att bestämmelserna om ransoneringstidens längd kompletteras i syfte att möjliggöra ett snabbare uttag av det övermogna virkesförrådet inom här berörda skogar.

Skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län har förordat, att nuvarande lappmarkslag tills vidare skulle bibehållas i avvaktan på en ny skogsvårdslagstiftning. Vissa svårigheter förelåge vid tillämpandet, i samband med utsyningarna, av avverkningsplanernas uppgifter om realisations- och ransoneringskog för att nå överensstämmelse mellan den vid taxeringen verkställda uppdelningen av taxeringsförrådet och vid bedömningen av de stämplade träden vid utsyningsförrättningen. I stort sett hade emellertid dessa svårigheter för skogsvårdsstyrelsen varit överkomliga. Någon ändring i lagen eller dess tillämpningsföreskrifter vore därför icke erforderlig.

Sveriges skogsägareförbund har i huvudsak yttrat:

Förbundet förordar en prolongering av 1932 års lappmarkslag för en tid av fem år. Vissa jämkningar i följdörfattningarna böra dock genomföras. Sålunda böra dessa på så sätt ändras, att stämplingen inom ramen av avverkningsberäkningens fastslagna totalbelopp får föras helt efter en god skogshushållnings krav, oberoende av avverkningsberäkningens proportioner mellan ransonerings- och realisationsförråd. På grundval av förefintliga taxeringshandlingar böra nya avverkningsberäkningar utföras för den förestående femårsperioden, därvid eventuellt ej uttagna kvantiteter av de båda första femårsperiodernas medgivna avverkningsbelopp sjölvfallet ej skola ingå i den

nya avverkningsberäkningen utan fritt få disponeras av skogsägaren. Därjämte bör en uppmjukning ske av föreskriften om att vid meddelande av avverkningsstillstånd å brukningsgemenskap, bestående av två eller flera fastigheter, skall iakttagas, att sammanlagda avverkningsbeloppet ej får uttagas på sådant sätt, att å någon fastighet det därstädes för avverkningsplanens giltighetstid fastställda beloppet överskrides. Bestämmelserna låsa fast avverkningarna inom varje i hushållsenheten ingående kameral enhet och omöjliggöra därigenom den rörlighet i huggningarna, som såväl ur skogsvårdande som drivningsteknisk synpunkt är utomordentligt väl behöflig.

Såsom motiv för bestämmelserna hade anförts, att det kunde inträffa, att de i brukningsenheten ingående fastigheterna delas upp på olika ägare. Det borde då icke få ske, att någon av fastigheterna fått sitt förråd av äldre skog nedsatt utöver ransoneringsplanens bestämmelser. En sådan invändning kan måhända ha visst berättigande, när ägaregemenskapen är av mer löslig beskaffenhet. Invändningen saknar emellertid helt bärkraft i de ojämförligt vanligaste fall, då brukningsgemenskap sättes ifråga, nämligen beträffande skogsindustriföretagens skogskomplex. Dessa ha varit förenade i årtionden samt komma med all säkerhet att bestå i framtiden som samlade brukningskomplex.

Skogsägareförbundet hemställer av anförda skäl, att nu ifrågavarande stadgande borttages. Befinnes detta ej kunna äga rum med hänsyn till förhållandena å sådana ägaresamfälligheter, exempelvis i privatpersoners hand, som kunna förväntas bli upplösta, torde spørgsmålet kunna vinna en tillfredsställande lösning på det sätt, att den prövande myndigheten tillägges befogenhet att från fall till fall bedöma, om en rörligare avverkningsrätt kan medgivas inom en brukningsenhet, bestående av flera fastigheter.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har gjort följande uttalande:

De enskilda skogsägarnas i de områden, lagen berör, önskan är givetvis att i fråga om nyttjanderätten till sina skogar omedelbart bli likställda med landets övriga skogsägare. Motivet för att de särskilda bestämmelserna för lappmarkerna icke redan tidigare ersatts med allmänna skogsvårdslagen är den rikliga förekomsten av mogen och övermogen skog i lappmarken. Detta motiv föreligger icke längre, då största delen av den gamla skogen blivit avverkad sedan 1933, varför lagen rätteligen bör upphävas. Då det emellertid kan anses olämpligt att lägga lappmarken under nu gällande skogsvårdslag, som mycket snart kommer att ändras, anser riksförbundet det lämpligt, att lagens giltighet utsträcker sig till den tid beredningen av en ny allmän skogsvårdslag beräknas taga, dock högst två år. För denna tid böra nu gällande hushållningsplaner kunna förlängas och eventuellt revideras utan att nya taxeringar behöva utföras. Riksförbundet får dessutom framföra som önskemål, att frågan överväges, huruvida icke 2-skog och 3-skog böra sammanföras till en grupp i avverkningsberäkningarna. Härigenom kunna väsentliga olägenheter elimineras, som vidlåder lagen i dess nuvarande form.

Norrlands skogsvårdsförbund har ävenledes förordat en provisorisk tillämpning av 1932 års lappmarkslag under ytterligare någon tid, dock högst fem år. Förbundet har emellertid därjämte framfört önskemål beträffande ändringar i tillämpningsföreskrifterna. Sålunda borde uppdelningen i realisations- och ransoneringsförråd slopas i samband med utsyningarna. Beståndsvårdande avverkningar i huggningsklasserna I—III borde vara helt fria från kvantitativ begränsning. Den kvantitet äldre skog, som under de två första femårsperioderna ej uttagits, skulle icke inräknas i det avverkningsbelopp,

som bestämdes för en femårig prolongeringstid. Vid beräkning av sagda avverkningsbelopp borde all vid 1944 års ingång kvarstående, ej utsynad realisationsskog stå till förfogande för avverkning. Slutligen borde rätten till sammanslagning av fastigheter till en hushållsenhet väsentligt utvidgas.

Skogsstyrelsens förslag.

Skogsstyrelsen har i sin skrivelse framlagt förslag dels till förlängning av 1932 års lappmarkslag under en tid av fem år till och med den 31 december 1948, dels ock till vissa ändringar i kungörelsen den 21 april 1933 (nr 174) med bestämmelser angående förrättning enligt 7 § 2 mom. 1932 års lappmarkslag samt cirkuläret samma dag (nr 175) till skogsvårdsstyrelserna i Kopparbergs, Västerbottens och Norrbottens län innefattande tillämpningsföreskrifter att iakttagas vid handhavandet av 1932 års lappmarkslag. Förslaget till ändringar i tillämpningsbestämmelserna innebär i huvudsak följande. Den i cirkuläret upptagna föreskriften, att vid utsyning och stämpling i äldre skog enligt avverkningsplan de stämplade träden skulle särskiljas i realisationsförråd och ransoneringsförråd, borde icke vara obligatorisk. Bestämmelserna i 1933 års kungörelse angående ransoneringstidens längd borde kompletteras sålunda, att i vissa undantagsfall det övermogna virket finge hastigare uttagas än som följde av de bestämmelser som i allmänhet gällde rörande uttagandet av skogen. Den i cirkuläret upptagna föreskriften om maximering för avverkning å fastighet som inginge i en brukningsenhet borde upphävas.

Skogsstyrelsen har såsom motivering till förslaget om en förlängning av 1932 års lappmarkslag anfört följande.

Av förarbetena till 1932 års lappmarkslag framgår, att statsmakterna betraktade denna lag som en förberedelse för lappmarksskogarnas läggande under de för landets övriga enskilda skogar gällande skogsvårdsbestämmelserna. Med hänsyn till att skogsstyrelsen erhållit i uppdrag att verkställa en allsidig undersökning rörande skogsvårdslagstiftningen i riket torde emellertid, i avvaktan på resultaten av denna mycket omfattande utredning, ett fortsatt provisorium för här ifrågavarande lappmarkslagstiftning av lämplighetsskäl vara påkallat. Enligt skogsstyrelsen meddelade direktiv för lagstiftningsarbetet skall nämligen av styrelsen utredas, bland annat, möjligheterna att inrymma de för enskilda skogar inom lappmarkerna och Särna—Idreområdet erforderliga stadgandena i en hela landet gällande, reviderad skogsvårdslag. Såsom framgår av de i ärendet till skogsstyrelsen avgivna yttrandena synas, även om vissa brister kanske kunna konstateras i 1932 års lappmarkslag, dessa likväl ej vara av den betydelse, att icke lagen oförändrad kan utsträckas att äga giltighet under ännu någon tid. Det är jämväl skogsstyrelsens uppfattning att en sådan prolongering utan större olägenheter bör kunna låta sig genomföra. Det förefaller styrelsen därvid praktiskt att lappmarkslagets förlängning skall avse en tid av ytterligare fem år, eller från och med den 1 januari 1944 till och med den 31 december 1948.

Bland skälen för att en till fem år utsträckt prolongering av lappmarkslagen bör väljas kan nämnas, att avverkningsplanernas avverkningsbelopp i överensstämmelse med givna anvisningar äro fördelade på femårsperioder

och att utsyningarna enligt lagen verkställas för lika långa perioder. Den andra utsyningsperioden enligt de tjugoföråriga planerna utgår samtidigt med lagens giltighetstid den 31 december 1943. Det av skogsstyrelsen nu föreslagna provisoriet skulle alltså komma att omfatta en ny utsyningsperiod av fem år. I samband härmed må framhållas att för denna period redan vid de nuvarande avverkningsplanernas uppgörande och fastställande beräknats vissa avverkningsbelopp. Därest en revision av dessa avverkningsbelopp skulle finnas nödvändig i större eller mindre omfattning, bör denna i allmänhet kunna ske väsentligen på grundval av de redan förefintliga taxeringshandlingarna. Härigenom torde kostnadskrävande nytaxeringar ute på marken jämte upprättande av härpå grundade avverkningsplaner, vilka måhända endast få mycket kort giltighet, kunna i stor utsträckning undvikas. Vidare anser skogsstyrelsen, i likhet med vad i yttrandena kommit till synes, att ej uttagna kvantiteter av de båda första utsyningsperiodernas tillåtna avverkningsbelopp icke böra ingå i en ny avverkningsberäkning utan må av skogsägaren fritt disponeras.

Skogsstyrelsen har vidare framhållit, att hittillsvarande totaluttaget av virke å skogar under lappmarkslagen avsevärt understigit det i avverkningsplanerna tillåtna avverkningsbeloppet. Följande av skogsstyrelsen upprättade tablå, avseende Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker, belyser detta förhållande (för perioden 1934—1938 och åren 1939—1941 är utsyningskvantiteten den verkliga men för de två sista åren av perioden 1939—1943 allenast beräknad):

Period	Enligt planerna tillåtna avverkningsbelopp	Utsynad kvantitet
1934—1938	22,012,000 kbm	12,743,000 kbm
1939—1943	6,405,000 »	7,000,000 »
Summa	28,417,000 kbm	19,743,000 kbm

I anslutning till denna tablå har skogsstyrelsen anfört:

Av tablå framgår att den för dessa tvenne perioder tillsammans behållna utsyningskvantiteten belöper på icke mindre än 8.7 miljoner kubikmeter; behållningen hänför sig helt till den första perioden. Tillsammans med det för perioden 1944—1948 i planerna tillåtna avverkningsbeloppet, 4.9 miljoner kubikmeter, skulle sålunda de planemässiga avverkningarna under denna period kunna uppgå till 13.6 miljoner kubikmeter. Även med utgångspunkt från de begränsade uttag, som i planerna beräknats för femårsperioden 1944—1948, komma alltså avverkningarna under sagda period att kunna röra sig inom en förhållandevis vid marginal. De kunna sålunda något överstiga de under första utsyningsperioden 1934—1938 verkställda utsyningarna, vilka enligt tablå utgjorde 12.7 miljoner kubikmeter. Av totala virkesförrådet vid 1934 års början (cirka 65.8 miljoner kubikmeter exklusive träd under 10 cm vid brösthöjd) kan under perioden 1944—1948 uttagas drygt 20 procent. I detta sammanhang må omnämnas, att oaktat lappmarkens skogsägare iakttagit en viss återhållsamhet i avverkningarna, beräknas virkeskapitalet ändock komma att under tiden 1934—1943 sjunka rätt betydligt samtidigt som det skogliga tillståndet avsevärt förbättras genom en väsentlig utjämning beträffande virkesförrådsförhållandena.

Till belysande av sistberörda förhållande har skogsstyrelsen åberopat följande tablå, som utvisar av skogsvårdsstyrelserna beräknade förändringar

(inberäknat tillväxten) i virkesförrådets storlek och sammansättning under åren 1934—1943 inom Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker.

Förråd	1/1 1934			1/1 1944		
	Virkesförråd cirka kbm	procent	kbm per ha prod. mark.	Virkesförråd cirka kbm	procent	kbm per ha prod. mark.
Realisationsförråd	25,200,000	38	17	13,000,000	23	9
Ransoneringsförråd	15,900,000	24	11	13,800,000	24	9
Yngre skog	24,700,000	38	17	30,200,000	53	21
Summa	65,800,000	100	45	57,000,000	100	39

Med hänsyn bland annat till den omständigheten, att 1942 och 1943 års utsyningar ej för närvarande äro kända utan endast kunna beräknas, äro uppgifterna i tablån allenast approximativa.

Skogsstyrelsen har vidare angående tablåerna påpekat, att de lämnade uppgifterna uteslutande avse skogar, som från och med den 1 januari 1934 lytt under lappmarkslagen, och sålunda ej innefatta s. k. husbehovsskogar samt kronohemman och krononybyggen under stadgad åborätt, för vilka denna lag gällt från år 1939 respektive år 1940.

I anslutning till sitt förslag rörande prolongeringen av 1932 års lappmarkslag har skogsstyrelsen framhållit, att avverkningsplanerna böra fastställas att gälla för viss tid, dock längst till och med den 31 december 1948.

Skogsstyrelsen har såsom motivering till förslaget om ändring av föreskrifterna rörande de stämplade trädens särskiljande i realisations- och ransoneringsförråd anfört följande.

Det trädvisa uppdelandet av virkesförrådet i avverkningsplanerna och vid utsyningarna i realisations- och ransoneringsförråd var ett försök att, så gott sig göra lät, nå fram till det mål lagen syftade till, nämligen en sådan reglering av avverkningarna att de övermogna och skadade träden snabbt skulle kunna uttagas på samma gång som den mogna men friska skogens avverkning blev utportionerad under en längre tidrymd. Vid stämplingsförrättningarna har det emellertid befunnits, att svårigheter föreligga att så tillämpa denna metod, att full överensstämmelse nås mellan den vid skogstaxeringen gjorda uppdelningen och stämplingsförrättningarnas egen bedömning av de stämplade träden. Ur redovisningssynpunkt har detta inneburit olägenheter. Av större vikt är emellertid att även i skogsvårdshänseende trädens klassificering vid stämplingarna i ransonerings- och realisationsförråd i vissa fall haft mindre goda verkningar, nämligen där förfaringssättet medfört ett kvarlämnande av skogsbestånd eller beståndsrester, vilkas avverkning med hänsyn till skogsvårdens fordringar varit synnerligen önskvärd. Vid sådant förhållande och då dessutom realisationsförrådet under lagens giltighetstid — såsom framgår av de av skogsvårdsstyrelserna verkställda utredningarna samt preliminära uppgifter från den senaste riksskogstaxeringen — i avsevärd grad reducerats anser skogsstyrelsen det angeläget, att bestämmelserna i cirkuläret den 21 april 1933 (nr 175) punkterna 3 och 7 om den äldre skogens uppdelning i olika förråd i samband med **utsyning** så ändras, att uppdelningen icke blir obligatorisk.

Möjligen skulle emot en sådan ändring kunna invändas, att den i vissa

fall kan försvåra strävandena att så långt görligt förlägga avverkningarna till den del av skogen på en fastighet, där de ur skogsvårdssynpunkt äro allra mest angelägna. Häremot vill skogsstyrelsen erinra, att enligt styrelsens mening den i 10 § 3 mom. lappmarkslagen meddelade bestämmelsen, att fastighetsägarens önskemål rörande avverkningstrakt och sättet för avverkningsbeloppens uttagande böra beaktas, i den mån detta överensstämmer med en god skogsvård, torde bereda möjlighet att i erforderlig grad tillgodose skogsvårdens krav. Styrelsen finner uppenbart att dessa krav böra bedömas med utgångspunkt från tillståndet å fastighetens eller brukningsenhetens skog i sin helhet, ej enbart det enstaka skogsbeståndet. Till belysande härav vill skogsstyrelsen citera vad 1927 års skogssakkunniga för lappmarken härutinnan anförde i sitt den 31 mars 1931 avgivna betänkande med förslag till ny lappmarkslag (stat. off. utr. 1931: 10): Man kan knappast såsom god skogsvård beteckna, därest å en fastighet, där god tillgång på 3-skog förefinnes, avverkningsbeloppet uttages för en längre tid huvudsakligen i 2-skog. Däremot låter med en god skogsvårds fordringar i viss grad förena sig, att man mer tillfälligtvis verkställer en avverkning av mera värdefull 2-skog, ehuru 3-skog finnes.

I fråga om förslaget om komplettering av bestämmelserna angående ransoneringstidens längd har skogsstyrelsen anfört:

Ett förhållande, som synes nu böra föranleda rättelse, sammanhänger med metoden för avverkningsberäkningen och framträder i gamla, starkt övermogna granskogar med ringa ransoneringsförråd och ett stort realisationsförråd. Dylika fall, som förekomma huvudsakligen i höjdlägen i Västerbotens lappmark, torde kunna betraktas som tämligen extrema. Med nuvarande bestämmelser har ransoneringstiden för dessa skogar, där träd tillhörande realisationsförrådet ej kunna uttagas utan att riskera att den kvarvarande skogen tager skada, blivit mycket lång och i alltför hög grad hindrat ett från skogsvårds- och skogsekonomisk synpunkt väl motiverat snabbare tillgodogörande av det övermogna virkeskapitalet. Det synes därför skogsstyrelsen önskvärt, att bestämmelserna angående ransoneringstidens längd i anvisningarna till 8 § kungörelsen den 21 april 1933 (nr 174) på sådant sätt fullständigas, att i nu ifrågavarande undantagsfall det övermogna virket må kunna hastigare uttagas.

Till den nu föreslagna uppmjukningen i avverkningsbestämmelserna vill skogsstyrelsen framhålla, att dessa i överensstämmelse med lappmarkslagens allmänna syfte äro avsedda att möta såväl sociala behov som skogsvårdskrav. Det är emellertid att märka, att det sociala kravet på största möjliga jämnhet i arbetstillfällen för orsbefolkningen kan, utan att lagens bestämmelser överträdas, elimineras genom ett ackumulerande av utsyningsbeloppen under längre tid och verkställande därefter av ett samlat större uttag. Vid sådant förhållande och då för övrigt skogsbestånd av den beskaffenhet, som nu närmast äro i fråga, ej torde vara av särskilt stor omfattning, har skogsstyrelsen ansett att några vidgade sociala olägenheter av sagda uppmjukning knappast kunna göra sig gällande. Genom densamma ökas därjämte förutsättningarna att utnyttja goda konjunkturer för huggningar i ogynnsamt belägna skogar och skogar av sämre kvalitet. Vad beträffar skogsvårdskravet, torde detta enligt styrelsens förmenande i förevarande fall böra så tillgodoses, att tillstånd att av nyss berörda skäl få uttaga ökade avverkningskvantiteter skall förknippas med det villkor, att skogsägaren i full utsträckning ombesörjer att återväxt erhålles på avverkade områden. Givetvis avser skogsstyrelsen härvid, att endast de i varje särskilt fall erforderliga återväxtåtgärderna skola utkrävas.

I behöflig utsträckning torde avtal beträffande åtgärder för betryggande av återväxt böra träffas innan tillstånd till avverkning enligt en av förut anförda orsaker avkortad ransoneringstid lämnas. Styrelsen vill i detta sammanhang rikta uppmärksamheten på möjligheten att genom anlåtande av statens skogsodlingsanslag eller norrländska skogsproduktionsanslaget i vissa fall underlätta vidtagandet av mera kostsamma återväxtåtgärder.

Beträffande förslaget om borttagande av maximeringen för avverkning å fastighet ingående i brukningsenhet, har skogsstyrelsen yttrat:

Med den föreslagna jämkningen vinnes otvivelaktigt större rörlighet i avverkningarna, så att dessa kunna koncentreras till viss trakt eller flottled, och möjliggöres härigenom en besparing i kostnaderna för virkets avverkning och transport. För skogsvården är det till gagn, att stämplingarna kunna planläggas och utföras utan hänsyn till ägo gränserna. Det bör tillika uppmärksammas, att avverkningsplanernas giltighetstid skulle omfatta allenast en femårsperiod, varför de nuvarande bestämmelserna om brukningsenhet skulle komma att sakna betydelse. Med hänsyn härtill anser skogsstyrelsen goda grunder föreligga att söka en lösning av sagda spörsmål. Om man förutsätter att liksom hittills en skälig avvägning äger rum i fråga om brukningsenheternas storlek och omfattning torde detta lämpligen kunna ske på det sätt, att stadgandet i punkt 1 cirkuläret den 21 april 1933 (nr 175) upphäves. Enligt 7 § 4 mom. lappmarkslagen har ju skogsvårdsstyrelsen befogenhet att från fall till fall bedöma, om en rörligare avverkningsrätt skall kunna medgivas inom en brukningsenhet, samt äger jämlikt 3 kap. samma lag fastställa villkor härför i reproduktionshänseende. Avtal rörande de i varje enskilt fall erforderliga reproduktionsåtgärderna synes nämligen även i detta samband böra krävas.

Under åren närmast före det nu pågående kriget har en ganska omfattande lagstiftningsverksamhet pågått på skogsvårdens område. Det har därvid i första hand gällt att modernisera bestämmelserna rörande vården av vissa skogar, vilkas vård tidigare reglerats av föråldrade lagar eller föreskrifter. Efter förslag av den s. k. skogslagkommissionen genomfördes sålunda under åren 1936—38 en revision av bestämmelserna angående vården av skyddsskogarna, skogarna å flygsandsfälten i Hallands län, husbehovsskogarna och allmänningskogarna i Norrland och Dalarna. Det därmed påbörjade lagstiftningsarbetet, vilket avsåg att vara en inledning till en omarbetning och nydaning av skogslagstiftningen för landet i dess helhet, avbröts emellertid i samband med krigsutbrottet på hösten 1939. Skogslagkommissionen var då sysselsatt med en utredning om ny lagstiftning för städernas skogar. I skrivelse den 15 februari 1942 har skogsstyrelsen — under erinran, att 1932 års lappmarkslag upphörde att gälla i och med utgången av år 1943 — uttalat, att denna omständighet nödvändiggjorde en undersökning rörande vilka bestämmelser, som därefter borde gälla för lappmarksskogarna. I avslutning härtill har styrelsen framhållit, att det vore ändamålsenligt, att i samband med en dylik undersökning jämväl till omprövning upptoges spörsmål, sammanhängande med en av utvecklingen betingad översyn av stadgandena i 1923 års allmänna skogsvårdslag. Härigenom skulle tillfälle beredas till en samtidig revision av de båda lagstiftningskomplex, som hade avseende å huvudparten av de enskilda skogarna i riket. Enligt skogsstyrelsens

Departementets
chefens.

mening borde tillika av styrelsen upptagas det lagstiftningsarbete, som tidigare anförtrotts åt skogslagkommissionen. Såsom inledningsvis berörts, uppdrog Kungl. Maj:t sedermera på min hemställan genom beslut den 5 juni 1942 åt skogsstyrelsen att till utredning upptaga, förutom andra, även de nu berörda problemen på skogslagstiftningens område. Med hänsyn till att den anbefallda utredningen, vilken uppenbarligen komme att bliva av vidlyftig omfattning, icke kunde avslutas inom sådan tid, att densamma kunde föranleda lagstiftning i ämnet innan 1932 års lappmarkslags giltighetstid utgått, uppdrogs åt skogsstyrelsen att snarast framlägga förslag till provisoriska bestämmelser rörande värden av lappmarksskogarna. Det av skogsstyrelsen nu framlagda förslaget innebär, såsom framgår av vad förut anförts, dels att en förlängning av 1932 års lappmarkslags giltighetstid bör ske för en tid av fem år och dels att vissa mindre ändringar böra vidtagas i gällande tillämpningsföreskrifter. I likhet med skogsstyrelsen anser även jag, att en dylik förlängning nu bör komma till stånd. Även om vissa brister i lagen under dess tillämpningstid kommit till synes, äro dessa dock icke av den betydelse, att de äro ägnade att ingiva några allvarliga betänkligheter mot förlängning av lagens giltighetstid. Det är för övrigt att märka, att ett flertal av dessa brister vidlåder även 1923 års allmänna skogsvårdslag. Att vidtaga partiella ändringar i lagen eller en provisorisk omarbetning av densamma i nuvarande läge, då landets skogslagstiftning i dess helhet är föremål för överarbetning i syfte att åstadkomma, bland annat, en för hela landet enhetlig skogslag, skulle förorsaka ej obetydliga olägenheter och svårigheter. Särskilt skulle detta framträda vid övergången till den blivande lagstiftningen, då man under en längre tidrymd skulle bliva nödsakad att i vissa hänseenden tillämpa tre olika skogsvårdslagar å lappmarksskogarna. I de till skogsstyrelsen avgivna yttrandena har även tanken på en prolongering av 1932 års lappmarkslag vunnit allmän anslutning.

Vad angår den tid förlängningen av lappmarkslagen bör avse, synes en tidrymd av fem år, såsom skogsstyrelsen föreslagit, ur flera synpunkter vara lämplig. För en sådan förlängning av lappmarkslagen talar den omständigheten, att de nuvarande avverkningsplanernas avverkningsbelopp i överensstämmelse med utfärdade anvisningar äro fördelade på femårsperioder och att utsyningarna enligt lagens bestämmelser verkställas för lika långa perioder. Den andra utsyningsperioden enligt de tjuogoåriga planerna utgår samtidigt med lagens giltighetstid den 31 december 1943. Den nu förordade förlängningen av lagen skulle alltså komma att omfatta ytterligare en utsyningsperiod av fem år.

Såsom framgår av vad skogsstyrelsen anført synes en förlängning av lagen på fem år ur avverkningssynpunkt icke komma att medföra några avsevärda olägenheter. Av de av skogsstyrelsen framlagda uppgifterna rörande avverkningarna i lappmarksskogarna framgår, att hittillsvarande totaluttaget av virke väsentligt understigit det i avverkningsplanerna tillåtna avverkningsbeloppet. De för de två avverkningsperioderna under åren 1934—1943 icke uttagna utsyningskvantiteterna utgöra icke mindre än 8.7 miljoner kubik-

meter. Denna behållning hänför sig helt till den första perioden. Tillsammans med det för perioden 1944—1948 planerade tillätna avverkningsbeloppet 4.9 miljoner kubikmeter, skulle sålunda de planerade avverkningarna under denna period uppgå till 13.6 miljoner kubikmeter. Såsom skogsstyrelsen framhållit komma alltså avverkningarna under sistnämnda tid att kunna röra sig inom en förhållandevis vid marginal utan att detta kan antagas medföra några olägenheter ur social synpunkt. En betydande förbättring av det skogliga tillståndet har ägt rum under lagens tillämplighetstid, en förbättring som torde kunna förväntas fortskrida under den femårsperiod lagen, enligt vad jag tidigare anfört, bör förlängas. Efter denna femårsperiods utgång torde det ur skogliga synpunkter föreligga ökade möjligheter att i fråga om lappmarksskogarna tillämpa samma skogsvårdande bestämmelser som gälla för värden av landets enskilda skogar i övrigt. Det må erinras, att ett av de viktigaste skälen för att lappmarksskogarna vid tiden för lappmarkslagens tillkomst ansågos böra behandlas efter andra skogsvårdsbestämmelser än övriga skogar var just lappmarksskogarnas otillfredsställande sammansättning och tillstånd. Såsom framgår av de av skogsstyrelsen anförda statistiska uppgifterna uppgingo den 1 januari 1934 realisations- och ransoneringsförråden till sammanlagt 62 (38 + 24) procent av hela virkesförrådet, under det att den yngre skogen endast utgjorde 38 procent. Vid utgången av lagens tillämplighetstid den 31 december 1943 beräknas motsvarande procentsiffror vara 47 (23 + 24) respektive 53.

För att i möjligaste mån undanröja de olägenheter, som den nu gällande lagstiftningen rörande lappmarksskogarna ansetts medföra, har skogsstyrelsen i anslutning till vissa till styrelsen avgivna yttranden föreslagit några jämkningar i nu gällande tillämpningsföreskrifter för lagen. I likhet med skogsstyrelsen anser jag, att genom dessa ändringar de mest framträdande och trängande bristerna i ifrågavarande lagstiftning komma att undanröjas. Därest riksdagen biträder den nu förordade förlängningen av 1932 års lappmarkslag, torde jag därefter för Kungl. Maj:t ånyo få anmäla frågan om berörda ändringar i tillämpningsföreskrifterna till lagen.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ett inom jordbruksdepartementet upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden*, vilket förslag torde såsom *bilaga*¹ få fogas vid detta protokoll, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Richard Jobson.

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 3 februari 1943.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden ALSÉN,
LIND,
regeringsrådet EKLUND,
justitierådet ERICSSON.

Enligt lagrådet den 2 februari 1943 tillhandakommet utdrag av protokoll över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 15 januari 1943, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i jordbruksdepartementet hovrättsrådet B. Falenius.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 februari 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, lagrådet den 3 februari 1943 avgivna utlåtande över det den 15 januari 1943 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juni 1932 (nr 180) om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Sven Hårdén.